

ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI TANULMÁNYOK

SZEK–JGYF Kiadó
Szeged
2014

Nyelvész hallgatók, beszélő nyelvészek

Alkalmazott nyelvészeti tanulmányok 1.

Alkalmazott nyelvészeti tanulmányok 1.

Szerkesztők:
Klippel Rita – Tóth Eszter

Szegedi Egyetemi Kiadó
Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó
Szeged

2014

Nyelvészeti Füzetek 11.

Sorozatszerkesztők: Tóth Szergej, Vass László

A kiadványt támogatták:

SZTE JGYPK Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék
SZTE JGYPK Tudományos pályázata (CS 006/2012: „Társadalmi változások – nyelvi változások”)

Szerkesztők:

Klippel Rita – TóthEszter

Lektorok:

Ladányi Mária
Nagy János
Navracsics Judit
Sulyok Hedvig
Tóth Szergej

Technikai szerkesztő:

Annus Gábor

A kötet a 2012. április 12–14-én megtartott
XXII. MANYE Kongresszus hallgatói szekciójának és a 2013. április 25–26-án megrendezett
Találkozások Konferencia előadásait tartalmazza.

Szervezők:

Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok egyesülete (MANYE)
Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Alkalmazott Humánudományi Intézet
Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék

ISSN 1217 9957

ISBN 978-615-5455-03-2 (nyomtatott)

ISBN 978-615-5455-04-9 (elektronikus)

Copyright © SZTE JGYPK 2014

Kiadó:

Szegedi Egyetemi Kiadó Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó

Tartalomjegyzék

<i>Előszó</i>	7
MANYE HALLGATÓI MŰHELY	
BACSKÓ VERONIKA Elmebetegek írásainak elemzése	13
CSOMAI LÍDIA Szabad szóasszociációs vizsgálatok 10–14 évesek körében	16
HUGYECZ ENIKÓ HENRIETT Sztereotípiák a homoszexuálisok nyelvhasználatáról	21
KISS RENÁTA MÁRIA Munkamemória és olvasási képességek mérése	26
KREPSZ VALÉRIA Koraszülött gyermekek nyelvi képességeinek fejlődése	31
MARESCH DÁNIEL Kétnyelvű szardíniai fiatalok nyelvhasználati szokásai a Facebookon	36
MÉSZÁROS KATALIN EDIT Beszédszünetek középiskolások spontán dialógusaiban	43
NAGY ESZTER Szóasszociációs vizsgálat képi stimulus alapján – kétnyelvűek körében	49
PELLER ANITA Fonetikai sajátosságok a papíron	56
PETHÓ ANDRÁS Egy közösségi oldal nyelvhasználatának jellemzői	62
SZABÓ ZSUZSANNA Nyelvhasználat a Meseautóban (A női és a férfi beszéd megjelenése egy klasszikus magyar filmben, valamint annak újrafeldolgozásában)	68
SZENDI TÜNDE A nagyszülők alunnyi mennek, az unokáik alunni – Változó nyelvjárás Kürtön	75
TÓTH SZILVIA Valós politikai hírek a médiában – vagy médiahírek a politikai valóságról?	80
VARGA MÓNKA Formalitás és informalitás a mai magyar elektronikus médiában	85
VARJASI SZABOLCS Jogtudatosság és nyelvválasztás összefüggései és egymásra hatásának okai egy empirikus kutatás eredményeinek tükrében	90
VORZSÁK ORSOLYA Osztrák hatás a csíki székely nyelvjárásban (1764–1867)	96
ZSILOVÁN ANIKÓ Hallás utáni szövegértés németórán (Az anyanyelv szerepe a feladatmegfogalmazásban)	101

TALÁLKOZÁSOK KONFERENCIA

SZAJBÉLY MIHÁLY Ottlik, felhangosítva	109
BALOGH GERGŐ A mennydörgés nyelve – első lépések egy tervezett élő nyelv és írásrendszer felé	113
ERDEI TAMÁS A hálózatelmélet gyakorlati alkalmazásai nyelvészeti területen	121
KECSKEMÉTI JUDIT Olvasási és szövegértési képességek vizsgálata tipikus nyelvi fejlődésű és tanulási zavarral élő 9–12 éves gyermekeknél	126
KISS RENÁTA MÁRIA Az olvasási nehézségek feltárásának lehetőségei online platform segítségével	133
KLIPPEL RITA Magyarok, magyarok szemével (Sztereotípiakutatás kolozsvári egyetemisták körében)	138
KONDACS FLÓRA A kémiatankönyvek mondatszerkesztési sajátosságai	141
MÓZES DOROTTYA A posztkoloniális regény 'interkulturális nyelvészeti' megközelítésben: Nyelvi hibridizáció	146
PITENYÁK EDIT A képregény szövegtana (Kép és szöveg viszonya a magyar képregényekben)	150
SZÜCS MÁRTA A metaforikus és ironikus megnyilatkozások megértésének összefüggései óvodáskorban	155
TÓTH ESZTER Inkriminált dokumentumok nyelvészeti elemzése	160
WIRT PATRÍCIA Rövidítések az informális nyelvhasználatban	164
ZSURA FRUZZINA Szókeresés az anomikus afáziás személyek spontán beszédében és képmegnevezés során	171
MÁTÉ-TÓTH ANDRÁS Vallásfelfogás a posztstrukturalizmusban (Ernesto Laclau és az üres jelölő)	177
ÚJVÁRI EDIT Voigt Vilmos <i>Etnoszemiotikája</i> (A könyvről és a szemiotikáról)	182
Név- és tárgymutató	183

ELŐSZÓ

A *Nyelvész hallgatók, beszélő nyelvészek – Alkalmazott nyelvészeti tanulmányok* című kötet, a 2012. április 12–14-én megtartott XXII. MANYE Kongresszus hallgatói szekciójában és a 2013. április 25–26-án *Találkozások* címet viselő konferencián, illetve a hozzá kapcsolódó rendezvényeken elhangzott előadásokat tartalmazza. A konferenciákat az alkalmazott nyelvészettel foglalkozó hallgatók, továbbá a helyszín, Szeged köti össze. Mindkét rendezvénynek a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Alkalmazott Humántudományi Intézet Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti tanszéke adott otthont. A szegedi tanszék hallgatói és kollégái mellett képviselték magukat a szegedi Bölcsészettudományi Kar, a Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar Alkalmazott Nyelvészeti Intézet Tanszék, az Eötvös Lorand Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar Modern Filológiai Intézet Alkalmazott Nyelvészeti és Fordítástudományi Tanszék képzéseiben résztvevő hallgatói, a szegedi pedagógusképző kar és a szegedi Bölcsészettudományi Kar tanárai. Ezen kívül az ELTE BTK Interkulturális nyelvészeti, az SZTE BTK Magyar nyelvészeti és az SZTE BTK Neveléstudományi doktori program doktoranduszai képviselték magukat. A konferenciákat szekcióvezetőként, zsűritagként segítette Bácsi János, Petőfiné Benkes Zsuzsanna, Kálmán László, Lengyel Zsolt, Navracsics Judit, Sulyok Hedvig és Szende Tamás.

A kötet első felében a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete által rendezett kongresszus hallgatói szekciójában elhangzott előadások szerkesztett változatai szerepelnek. Az egy évvel később megrendezett *Találkozások – Alkalmazott Nyelvészeti Hallgatói Konferencia* tanulmányai a kötet második felében foglalnak helyet.

A kötetet gazdagítja három kiváló szakember munkája: Szajbély Mihály tanulmánya, mely a *Találkozások* konferencia kísérőrendezvényén, az Ottlik Géza Iskola a határon című regény 24 órás felolvasásának indító előadása volt, Máté-Tóth András szerkesztett tanulmánya, mely eredetileg a MANYE kongresszus *A politika nyelve* szekciójában hangzott el és végül Újvári Edit előadása, mely Voigt Vilmosnak az *Alkalmazott Nyelvészeti Mesterfüzetek* sorozatban megjelent kötetét mutatta be.

A konferenciák lehetőséget adtak arra, hogy a nyelvészet iránt érdeklődő hallgatók bemutathassák kutatásukat és a visszajelzések által új ötleteket kapjanak.

Klippel Rita, Tóth Eszter